

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

ЗАВОД ЗА ВАСПИТАЊЕ ДЕЦЕ И ОМЛАДИНЕ КЊАЖЕВАЦ

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗАВОДА ЗА ВАСПИТАЊЕ ДЕЦЕ И ОМЛАДИНЕ КЊАЖЕВАЦ

ЗА 2025. ГОДИНУ

Књажевац, јануар 2026.год.

САДРЖАЈ ИЗВЕШТАЈА

- I. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О УСТАНОВИ ЗА СМЕШТАЈ
- II. УВОДНИ ДЕО
- III. УСТАНОВА КАО ПРУЖАЛАЦ УСЛУГА
 - 1. ОРГАНИЗАЦИЈА И УСЛОВИ РАДА*
 - 2. РЕАЛИЗАЦИЈА ПЛАНИРАНИХ АКТИВНОСТИ*
 - 3. ЗАПОСЛЕНИ РАДНИЦИ*
 - 4. ОБУКА И УСАВРШАВАЊЕ РАДНИКА*
 - 5. САРАДЊА СА ДРУГИМ АКТЕРИМА*
- IV. КОРИСНИЦИ УСЛУГЕ СМЕШТАЈА
 - 1. УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА ДОМСКОГ СМЕШТАЈА НА АКТИВНОЈ ЕВИДЕНЦИЈИ УСТАНОВЕ*
 - 2. СОЦИО-АНАМНЕСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ КОРИСНИКА*
 - 3. ФЛУКТУАЦИЈА КОРИСНИКА*
 - 4. НАСИЉЕ НАД КОРИСНИЦИМА*
 - 5. ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА*
- V. СТРУЧНИ РАД
 - 5.1. Активности усмерене ка задовољењу основних потреба и остваривања дечијих права на опстанак, права на развој, заштиту и партиципацију и личне податке без разлике на пол, расу, верску припадност
 - 5.2. Активности усмерене на развијању и очувању потенцијала корисника
 - 5.3. Пример позитивне праксе
 - 5.4. Тешкоће у раду са корисницима
- VI. ОСТАЛЕ УСЛУГЕ КОЈЕ УСТАНОВА ПРУЖА
- VII. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

I. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О УСТАНОВИ ЗА СМЕШТАЈ

Установа за смештај: Завод за васпитање деце и омладине
Место (општина/град): Књажевац
Година оснивања: 1963.г.
ВД Директора: Весна Петровић
Е-mail: zvm.knj.minrzs@gmail.com ; knjazevaczvm.ust@minrzs.gov.rs
Адреса и пош. Број: Боре Станковића 62, 19350
Телефони/факс: 019/ 731 835; 731 332; 731 426

II УВОДНИ ДЕО

Према Закону о социјалној заштити у Заводу за васпитање деце и омладине у Књажевцу се збрињавају деца и млади који су у сукобу са родитељима, старатељима и заједницом, а по важећем Статуту, Завод за васпитање деце и омладине у Књажевцу је установа социјалне заштите која обезбеђује збрињавање, васпитање и образовање, професионално оспособљавање и здравствену заштиту деце и омладине са поремећајима у понашању и предузима одговарајуће мере ради спречавања у даљем нарушавању опште прихваћених друштвених норми понашања, вршењу престапа и вршењу кривичних дела.

У Заводу се врши смештај деце и омладине са поремећајем у понашању мушког и женског пола, узраста од 8 до 18 година старости.

У Заводу се, у складу са посебним прописима, спроводи васпитна мера Упућивања у васпитну установу, коју одређује Виши суд, који је и надлежан за праћење реализације ове мере. Одлуком о мрежи установа социјалне заштите за смештај корисника („ Сл. Гласник РС“ број 51/08) одређена је делатност Завода са капацитетом од 32 места.

Првобитни назив Завода је био Завод за васпитање младежи у Књажевцу. Он је настао прерастањем, односно престанком рада Државног дечијег дома, који је основан 1945.године Уредбом Министарства социјалног старања НР Србије. Основна функција Дома био је пријем и заштита ратне сирочади. За непуне три године овај Дом се угасио јер су ратна сирочад пребацивана у друга места или су враћана одраслим члановима породице који су у међувремену нађени, међутим, док је још трајало гашење Дома, стизала су деца која су својим понашањем нарушавала постојеће друштвене норме, па им је било потребно издвајање из матичне средине.

У октобру 1948.године, Министарство народног здравља и социјалног старања НР Србије је основало Дом за васпитање младежи.

Дом је био смештен у згради намењеној заштити старих лица коју је 1934.године подигао, као задужбину, Никола Спасић, трговац из Београда. У овој згради, донекле прилагођеној за смештај деце, развијао се Дом за васпитање младежи.

Извршно веће НР Србије је 1. фебруара 1963. године донело Уредбу којом је установа добила и основну школу. Исте године промењен је и назив Дома у Завод за васпитање младежи, који је 1965.године и званично уписан у судски регистар.

Године 1979., Завод је са тадашње локације пресељен у наменски грађен нови стационарни објекат, са капацитетом од 129 места и по тадашњим стандардима, а основну школу деца су похађала у згради школе, такође новоизграђеној у непосредној близини Завода, најпре под називом „25. Мај“, а касније је дошло до промене назива у ОШ „ Младост“. Ове две институције (Завод и ОШ „ Младост“) су до 1996. године, пословале као једно правно лице да би те године била донета Одлука о оснивању основне школе, од када она послује као самостални правни субјект.

Министарство за рад, борачка и социјална питања је 1992.године смањило капацитет установе на 72 места (са алтернативом до 84), што је и реалан капацитет установе у односу на садашње стандарде. Првобитни капацитет од 129 места не одговара садашњим стандардима и потребама деце и омладине, тако да је сада важећи капацитет 32 места.

III УСТАНОВА КАО ПРУЖАЛАЦ УСЛУГА

Завод је као пружалац услуге домског смештаја није лиценциран, поднет је Захтев за лиценцирање услуге 18.05.2016.г. Инспекцијском надзору Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, у складу са Законом и предвиђеним роком, са свим доказима о испуњености услова за пружање ове услуге. У извештајном периоду нисмо добили лиценцу за наведену услугу.

1.ОРГАНИЗАЦИЈА И УСЛОВИ РАДА

1.1. Организација рада установе

Према Статуту и важећем Правилнику о организацији и систематизацији послова, делатност установе се остварује кроз рад следећих служби :

- 1.Васпитне службе
- 2.Службе општинских, правних и техничких послова,
- 3.Службе за финансијско рачуноводствене послове,

Свака од ових служби има свој делокруг рада и предвиђен потребан број запослених у служби по Правилнику о организацији и систематизацији послова, који треба да обављају послове те службе, с тим што установа има 6 радника мање у односу на систематизацију.

Стручна тела и већа која имају свој делокруг рада су :

- 1.Стручни колегијум ;
- 2.Педагошко веће /Стручно веће/;
- 3.Стручни тим за пријем, третман и отпуст;

Организација стручног рада подразумева ангажовање стручних радника у реализацији васпитно-образовних и социјално заштитних садржаја рада, а обухвата и активности у организовању слободног времена деце, распоред и реализацију слободних активности, рад секција, реализацију посебних програма, дежурства и рад у време викенда и празника. Организација стручног рада има утврђене критеријуме за одређивање приоритета приликом пријема корисника, обезбеђује редовно информисање потенцијалних корисника о почетку коришћења услуге, обезбеђује кориснику или законском заступнику корисника информације у писменој форми о делокругу рада, услугама које обезбеђује, кућном реду и правилима понашања у установи, организује закључење уговора о коришћењу услуге и води прописану евиденцију и документацију за услугу коју пружа, као и о могућностима за притужбу и жалбу корисника и старатеља корисника.

Организација стручног рада се заснива на следећим принципима: остваривање постављених циљева и задатака, спроводи се преко основне васпитне јединице, васпитне групе и преко других организационих облика рада; васпитна група броји до 6 корисника; организација рада је заснована на облицима васпитног рада на ресоцијализацији личности уз примену групних и индивидуалних облика рада, при чему треба водити рачуна да процес ресоцијализације траје што краће и буде квалитетан; обезбедити сталну сарадњу са представницима Упутног органа, родитељима, школом, тужилаштвом, органима унутрашњих послова и широм околином; обезбедити праћење детета након завршеног процеса ресоцијализације; у случају индиција или сумње да постоји злоупотреба или злостављање детета потребно је хитно поступати по интерном протоколу који као посебан акт доноси установа.

Интерни тим за заштиту деце од злостављања и занемаривања оформљен је септембра 2009.год. и састаје се и интервенише уколико је неко од деце физички или психички злостављано од стране других корисника, запослених или лица ван установе, као и у другим инцидентним ситуацијама. Тим предлаже и доноси мере заштите за дете као и мере према ономе ко је злостављач или актер инцидентне ситуације. Када постоје потребе тим се проширује, укључују се представници полиције, Здравственог центра и Суда и тада се догађај процесуира. О спроведеном поступку Интерни тим обавештава ресорно министарство и упутни орган корисника.

1. 1.2. Делатност установе и услуге које пружа

Према Уредби о мрежи установа социјалне заштите, („Сл.гласник РС“ број 16/2012), основна и претежна делатност установе је пружање услуге домског смештаја за децу и младе који су у сукобу са родитељима, старатељима и заједницом. Према Закону о социјалној заштити („Сл.гласник РС“ број /2011) у установама за васпитање деце и омладине реализује се и изречена васпитна мера упућивања у васпитну установу, тако да се ова мера реализује и у нашој установи. Мери изричу Виши судови у складу са Законом о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетника, а такође су они и задужени за праћење реализације мере. Мера се изриче деци са навршених 14 година.

У установу се смештају деца и омладина са поремећајима у понашању мушког и женског пола, од 8 до 18 година старости под условом да похађају основну школу, а на основу решења центара за социјални рад као органа старатељства.

У Заводу се налазе на смештају деца и омладина са асоцијалним и делинквентним понашањем које се манифестује кроз: бежање од куће и из школе, скитњу, просјачење, нередовно похађање наставе, ремећење наставе, непоштовање ауторитета, непоштовање кућног реда, намерно изазивање штете, пожара, хулиганство, преступништво, вожња аутомобила и мотора без дозволе, чињења кривичних дела крађе, тешке крађе са елементима разбојништва, насилничко понашање, агресивно и деструктивно понашање, самоповређивање, промискуитет, проституција, конзумирање алкохола, конзумирање ПАС-а...

1.3. Услови рада у установи

Смештајни капацитети установе

Установа задовољава просторне капацитете за смештај корисника. Капацитет за који је објекат изграђен (једини у Србији који је наменски грађен за обављање делатности и усељен 1979.године) је 129 места, што је задовољавало тадашње стандарде, а по садашњим стандардима то никако не може бити адекватан капацитет. Уредбом о мрежи признати и оптималан капацитет, за рад са овом категоријом корисника је 32 места (самим тим празан капацитет је 97 места).

У оквиру празног капацитета постоји простор за реализацију и пружање услуге „Предах“ за децу са сметњама у развоју и њихове породице, капацитета 5-10 места или нека друга сродна услуга социјалне заштите. С обзиром да услуга није тренутно у функцији, овај простор се користи за посете родитеља или старатеља, за едукације запослених, као и за студенте на стручној пракси.

Број објеката и њихова намена

Завод за васпитање деце и омладине послује и остварује своју делатност у једном објекту, укупне, корисне површине 3.032 м². У функцији смештаја је 6 стамбених јединица у којима су збринуте и бораве корисници на принципу васпитних група. У групама су двокреветне (по потреби и трокреветне) собе за кориснике, које су биле адекватно опремљене креветима, дечијим постељинама, комодама, орманима, столовима и столицама за учење, завесама, теписима, лустерима и др. стварима неопходним за оплемењивање простора. Опремање простора је било пре десетак година тако да је сада постојећи намештај руиниран услед агресивног односа корисника према стварима и неопходно је зановити намештај у стамбеном простору корисника.

Свака стамбена јединица има велико купатило, са неколико туш кабина и вц-а. Купатила су адекватно опремљена по важећим стандардима и примерена дечјем колективу.

У делу објекта, који је за смештај корисника, налази се у свакој стамбеној јединици, радни простор стручног радника, као и дневни боравак за децу одређене групе. Дневни боравак су опремљени адекватним намештајем за учење, одмор и дечија славља. За сваки дневни боравак установа је пре десетак година, када је било опремање, обезбедила ТВ апарат, мини линију, угаоне гарнитуре, фотеле, столове, столице и др. потребну опрему, о чијој исправности треба да се старају матични васпитачи наведене групе и корисници из те васпитне групе али је наведена опрема и апарати у лошем стању из разлога неадекватног понашања корисника према истима током претходног периода, да је неопходно континуирано занављање опреме. Стање намештаја, апарата и др. опреме у стамбеним јединицама зависи од понашања корисника према њима, усвојеним вештинама да брину и одржавају свој животни простор али и ангажовања матичних васпитача, да буду упорни и истрајни у стварању позитивних навика код корисника и адекватне бриге о личним и заводским стварима.

Једна васпитна група је опремљена у сврху издвајања болесне деце из дечијег колектива, као изолација, новопримљене деце или деце у неком ризику.

У стамбеном делу постоји опремљена теретана за потребе корисника. За спортске активности корисника установа има два стола за стони тенис, спортску халу ОШ „Младост“, справе за спољну теретану, као и спортске терене у дворишту Завода.

У сваком холу и на свакој етажи налази се намештај (фотеље и клуб столови) намењен за дружење корисника.

Завод поседује и просторије за осамостаљивање деце за отпуст, адекватно опремљену кухињу и дневни боравак. У овим просторијама се врши оспособљавање деце за самосталан живот након изласка из установе. Деца, уз помоћ стручних радника/сарадника, куvara или помоћног радника, би требала да овај простор користе да уче, спремају храну, перу судове и веш, пеглају, усисавају, а имају могућност да уче, да шију, како би развили ове вештине и ојачали личне капацитете за излазак из установе. Новац за уређење овог простора је обезбеђен из пројекта у 2013.г., код Холандске организације KINDER PERSPECTIEF, где је Завод добио прву награду на интернационалном конкурс у опреми овог простор. Простор има одличну намену али је у извештајном периоду ретко коришћен у сврхе за које је намењен. Правило за коришћење овог простора је, да је коришћење увек уз присуство стручног радника/сарадника-васпитача, како би деца нешто научила о примени и начину коришћења апарата и простора и како би били под контролом да се не деси нека инцидентна ситуација, те је у томе и проблем што у извештајном периоду овај простор није коришћен у пуном обиму.

У самом објекту се налази и простор за управу, канцеларије директора, правника-секретара, администрације и магационера.

Установа има и трпезарију са адекватним столовима и столицама за ручавање деце, кухиња је потпуно опремљена по свим стандардима (индустријски шпорет и рерне, мешалица за тесто, индустријска машина за судове, фиждер и расхладна витрина, фритеза, роштиљ, индустријски миксер и адекватно посуђе за децу од растфраја), уз примену ХАСАП система. Куvariце и помоћна куvariца имају санитарне књижице, уредно овераване код санитарне службе, уз редовне санитарне прегледе. Куvariцама и помоћној куvariци се сваке године набавља адекватна гардероба и обућа предвиђена по Акту о процени ризика. Исправност намирница и припремљене хране, кроз редовно узорковање, контролише Јавно здравље Зајечар као месно надлежно.

Установа поседује сопствену котларницу, опремљену са 2 котла на мазут од којих је један замењен новим 2014.године. С обзиром да се котлови често кваре, стари котао из разлога што је стар, а нови котао што није био задовољавајућег квалитета, те је потребно одрадити репарацију још један горионика, који установа поседује, како би се обезбедили за предстојеће грејне сезоне. Установа обезбеђује довољну количину мазута за зимски период, у извештајном периоду је било довољно финансијских средстава за набавку мазута. Установа има потписан уговор са лиценцираним сервисером за одржавање котлова и мреже централног грејања.

У управном делу се налази и вешерница и магацински простор. Вешерница је опремљена машинама за прање и сушење веша.

Један део зграде није у функцији због смањеног капацитета и рентабилности у потрошњи струје, воде и грејања. Део простора је делимично реновиран за потребе угрожених особа у периоду поплава, тако да може бити употребљен за потребе социјалне заштите уз додатно реконструкцију животног простора, замену столарије, делимично подова, проверу електроинсталација, комплетну реконструкцију мокрих чворова (водоводна и канализациона мрежа, керамика, санитарije и др...), намештај, спољни улаз и адекватан број запослених за реализацију предвиђене услуге.

Поред овог објекта Завод има још један објекат површине 250м², у коме се налази службени стан наменски грађен за домара и три гараже, столарска радионица и једна просторија са предсобљем и купатилом, која је 2002. године била адаптирана у гарсоњеру. Од 2004. године, овај објекат није у функцији, јер је оштећен због дугогодишњег прокишњавања и на њему треба извршити препокривање равног крова и делимично реновирање. Овај стамбени простор је одличан за услуге из области социјалне заштите, као на пр. „Становање уз подршку“, за децу која излазе из система социјалне заштите и потребна им је додатна помоћ у осамостаљивању. Мањкавост простора је што зграда није легализована, па ћемо сада поднети захтев за легализацију објекта.

2. РЕАЛИЗАЦИЈА ПЛАНИРАНИХ АКТИВНОСТИ:

Установа је у извештајном периоду реализовала скоро све испланиране активности битне за рад са корисницима, пословање установе, поштујући важеће законе и прописе, имајући у обзир безбедност корисника и запослених, али узимајући у обзир и финансијске могућности установе, с обзиром да је ФП за 2025.год. био у мањем обиму од потребних финансијских средстава за потребе установе.

2.1. Планиране активности везано за рад са корисницима:

Корисницима се редовно набављала гардероба и обућа у складу са њиховим потребама а према годишњим добима и временским приликама.

Програмске активности – организација донаторског летовања и зимовања на Златибору за кориснике, у организацији Пинк компаније, су реализоване у извештајном периоду у заказаним терминима. Зимовање је реализовано на Златибору, у јануару 2025.год., 8 корисника је било на зимовању, 3 девојчице и 5 дечака, у пратњи васпитача и вд директорке. Летовање је реализовано у Будви у Црној Гори у јуну/јулу, 12 корисника је било на летовању, у пратњи три васпитача. Ова врста програмских активности је од изузетног значаја за кориснике. Наведене активности су биле предвиђене Програмом рада установе за извештајни период, а ове програмске активности су реализоване и током претходних година.

Корисници су током 2025.год. вођени на **екскурзију**, у мају, у организацији основне школе „Младост“, коју иначе финансира Завод, у пратњи деце била су и 2 васпитача.

Корисници су вођени и на **излете** у околини Књажевца, као што су: села Нишевац и Ргоште, излетишта Бањица и Бараница, **базен**, једнодневно **скијање** на Старој планини, организовано уз помоћ предузећа Скијалиште Србије, које је дало бесплатне ски-пасеве, за децу и васпитаче, вођени су и на спортске манифестације - турнире у граду, организоване изласке и шетње, биоскопске пројекције филмова.

Корисницима се традиционално организује **прослава Нове године** уз адекватну лутрију, поклоне и пригодну вечеру, поделу пакетића из донације за новогодишње и божићне празнике, од стране: Компаније Дунав осигурање, Дома културе и Мондо жеља.

Корисницима који су завршили основношколско образовање организована је **мала матура** у мају, у просторијама Дома културе Књажевац, са ученицима основне школе Димитрије Тодоровић Каплар, уз комплетно опремање матураната.

Завод редовно обезбеђује деци сезонску **гардеробу и обућу**, доброг квалитета, у локалним радњама, Синсеју, Е-планети, Планети..., као и остало неопходно опремање током године. Четири пута је рађено велико сезонско опремање корисника током извештајног периода.

Корисницима је купован потребан школски прибор и књиге као и потребни спортски и други реквизити за слободне активности, у складу са предвиђеним активностима стручних радника/сарадника и потребама васпитача.

Установа је у извештајном периоду сарађивала са **ОШ „Младост“**, кроз родитељске састанке и савете родитеља, кроз информисање стручних радника/сарадника о успесима или проблемима деце, као и решавање проблема и критичних ситуација које се дешавају у школи, углавном телефонски али и физички уз примену свих мера заштите. Иако је сарадња била свакодневна није била на нивоу претходних година, изостаје заједнички договор, став и наступ према корисницима, што не ретко доводи до злоупотребе ситуације од стране деце.

Корисници су вођени на заказана **суђења** поводом начињених кривичних дела у ВС Зајечар.

Корисници су редовно-недељно организовани од стране стручних радника/сарадника, магационера и куvara, на изради **јеловника**.

Корисници су вођени на основне и контролне лекарске прегледе у **ЗЦ Књажевац**, у складу са потребама и здравственим статусом корисника, узимајући у обзир високоризично понашање одређеног броја корисника, вођени су и на редовне контроле код психијатра, ради преписивања редовне психофармаколошке терапије. Корисницима је организован систематски преглед у ЗЦ Књажевац, педијатријска служба, као и претходних година, уз примање ХПВ вакцине, као превентиве у здрављу деце. Све кориснике са психијатријским проблемима смо третирали у складу са терапијом и препоруком психијатра ЗЦ Књажевац. Сви корисници који пију преписану терапију, пију је у присуству стручних радника, с обзиром да немамо медицинску сестру, за чијим радом постоји велика потреба.

У извештајном периоду установа није имала високоризичне ситуације које би захтевале активирање **Интерног тима**, све ситуације су решаване на нивоу установе. Подаци о активностима Интерног тима су дати кроз софтвер Аурора.

2.2. Пословање установе:

Установа је у извештајном периоду обележила Дан Завода, славу Свети Никола, 8. март, нобогодишњу прославу, поделе пакетића и рођендане деце на смештају.

Током године редовно су организоване седнице НО и УО, углавном телефонским путем, у складу са пословним обавезама.

Све предвиђене набавке спроведене су у складу са законом и роковима. Набавке мале вредности које смо спровели из дела редовног пословања, су: храна и мазут, а набавка електричне енергије је спроведена путем централизоване набавке. Спроведена је и јавна набавка ЗАМЕНА СТОЛАРИЈЕ на преосталом делу зграде, с обзиром да се комплетна набавка столарије радила у два корака и спроведене су две набавке у протеклих неколико година.

Спровођене су и све предвиђене набавке на које се закон не примењује, неопходне за редовно пословање, укључујући и реконструкцију намештаја у стамбеном делу зграде и кречење стамбених и општих простотија у установи, у склопу јавне набавке замене столарије. Кречење је активност која би иначе требала да се реализује сваке године, у односу на категорију корисника и њихову немарност према свом животном простору, као и санација намештаја у дечијем стамбеном простору. Установа је почетком извештајне године, послала извештај за реализацију јавних набавки за претходну годину Управи за јавне набавке.

Установа је обрадила годишњи попис, израдила завршни рачун установе и редовно током године извештавала ресорно министарство о финансијском стању установе, запосленима и корисницима, кроз извештаје, обавештења, упитнике исл.. У извештајном периоду установа је слала редовне и ванредне извештаје ресорном министарству у складу са траженим подацима о: потреби за пословним аутомобилом-путничким комбијем за превоз корисника, потребама установе за инвестиционим улагањем по приоритетима, ова форма доставе података по приоритетима је више пута достављана министарству али установа није добила тражена средства по захтевима. Министарству су достављени и подаци крајем године о броју деце запослених који испуњавају услове за пријем новогодишњих пакетића.

Током извештајног периода административна и правна служба су радиле у систему ИСКРА и СПИРИ. Наведене службе користе и портал е-фактура и ЦРЗ и пратиле прописе и захтеве министарства из ове области. Урађена је имплементација Параграфове платформе под називом Канцеларко, за Е-АРХИВУ, као законска обавеза, с тим што у програм нису уносили податке по савету Архива Србије, да се сачека и утврди који ће програм бити компатибилан са будућим програмом Архива, с обзиром да Архив још увек није предузимао мере из те области.

Стручни радници, правник и администрација су у извештајном периоду уносили податке за систем ЈИСУСЗ, платформа која садржи све податке о корисницима установе, формирана су Е-досијеа сваког корисника и сви подаци о корисницима ће одатле бити доступни свим инстанцама које имају дозволу за коришћење ових података.

Завод је реализовао све активности и обавезе из области **БЗР и ППЗ** и Закона о ППЗ, по израђеном Плану за ППЗ и самим тим испунио све услове и стандарде за лиценцирање услуге. Током извештајне године, уредно су рађени редовни сервиси за ППЗ системе, као што су:

- сервис спољне и унутрашње хидрантске мреже,
- сервис система за детекцију и дојаву пожара и као и велики сервис ПП централе,
- сервис паник лампи,
- сервис громобранске и електричне инсталације и статичког електрицитета на утакачкој шахти,
- редовно допуњавање ормарића 1. помоћи,
- реализоване су обуке запослених радника из области БЗР и ППЗ,
- радници са повећаним ризиком у раду из Акта о процени ризика, су одрадили периодични и претходни преглед,
- склопљен је уговор са правним лицем које води послове из области БЗР и ППЗ,
- сервисирамо редовно горионике на котловима, сигурносне вентиле котлова, редовно се врши физичко и хемијско чишћење котлова, вршена су редовно потребна мерења за контролу издувних

гасова и микроклиме, уз достављање тражених образаца у вези загађења ваздуха, локалној самоуправи.

Редовне сервисе, за све инсталиране мреже, реализују овлашћене куће, на законом предвиђени начин и период.

Обезбеђене су потребне радне униформе и обућа за помоћне раднице, куваре и ложаче.

Обезбеђена је техничка роба неопходна за рад стручних радника и администрације, као и сав потребан ситан инвентар за кухињу, по захтевима стручних радника/сарадника и радника кухиње.

Реализоване су стручне обуке за све раднике, најчешће преко zoom апликације из разлога рентабилности и мањка финансијских средстава на позицијама у ФП за смештај, котизације и дневнице запослених. Запослени су присуствовали састанцима које је организовало ресорно министарство, као и састанцима по позиву везано за кориснике установе.

*У извештајном периоду установа је имала **две повреде на раду**, прва је из претходног периода, васпитачица која је повређена од стране корисника, има озбиљну повреду, која је захтевала оперативно лечење и дужи опоравак, на боловању је била 1,5 годину, почела је да ради септембра 2025.год., а друга повреда је била лака, запослена је делимично упала у шахту, обратила се лекару, хитној служби, није било неких повреда, вратила се затим истог дана на посао, међутим како је време пролазило тога дана, запослена је схватала да има јаче болове па се поново обратила лекарицима и отворила боловање, као повреду на раду, то боловање је трајало 4 месеца. Социјална радница је преведена са повреде на раду у редовно боловање, из ралога операције због старе повреде, коју је чекала неколико година и још увек се није вратила на посао, а замену за њу нисмо имали за све време њеног одсуства са посла, као ни сада из разлога што на НСЗ у Књажевицу нема социјалних радника уопште.*

Правна служба је у извештајном периоду ревидирала израђен **Информатор установе**, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Информатор садржи све релевантне и битне податке о установи, узимајући у обзир велико придавање важности информацијама од јавног значаја и захтевима тражиоца информација од јавног значаја. Информатор је израђен детаљно како би се избегле недомуице и евентуалне компликације са подносиоцима захтева за информације од јавног значаја.

У извештајном периоду установа није имала ни један захтев за информације од јавног значаја.

Правна служба је слала образац “лична карта органа“ са подацима о установи по налогу ресорног министарства, кад год је било неких промена, као и ПРМ образац за ново запошљавање у скалду са потребама установе.

Узимајући у обзир значај начела **родне равноправности** и недискриминације, као једног од основних људских права, установа је на основу Закона о родној равноправности израдила нови План управљања ризицима од повреде принципа родне равноправности за 2025.год. и Извештај о спровођењу плана у законом предвиђеном року за 2024.год.. План и извештај поднети су преко портала на сајту ресорног министарства.

Законска обавеза свих установа према Агенцији за борбу против корупције је у ранијим годинама била израда Плана интегритета, по тренутним обавезама установе испод 50 запослених, где се налази и Завод, не израђују План интегритета већ су у обавези да организују запослене да одслушају обуке из области **етике и интегритета**, што је реализовано у 2022.год.

Грејање у Заводу је редовно и костантно добро током грејне сезоне 2024./2025.год., Приликом спровођења јавне набавке мазута нискосумпорног, за грејну сезону 2024./2025.год., установа је набавила довољну количину истог за задовољавање потреба у складу са ФП.

У извештајном периоду установа није имала ни један захтев **Заштитника грађана**.

Поред многобројних активности урађених током 2025.год., у покушају достизања стандарда, потребно је перманентно радити на оплемењивању животног и радног простора, како би услови за живот деце и рад запослених били још бољи. Неопходно је кречење дечијег стамбеног простора из разлога дечијег неадекватног понашања према имовини установе.

2.3. Возни парк :

Возни парк установе се састоји од једног путничког аутомобила, који је установа добила пре 10 (десет) година, аутомобил је марке ДАЧИА НОВИ ЛОГАН, новац је добијен од ресорног министарства и у мноме је олакшао пословање установе.

Установи недостаје путничко комби возило или евентуално још један нови аутомобил, искључиво за превоз деце, приликом одласка на суд, контроле, за излете, распусте, реализацију програмских активности и сл., тако да смо принуђени да услугу превоза већег броја деце и запослених, у тим ситуацијама, плаћамо превозницима. Установа је више пута, не само у извештајном периоду, слала захтеве ресорном министарству за набавку новог или половног путничког комби возила али до сада новац за ову сврху нисмо добили.

2.4. Број компјутера

Установа има довољан број компјутера који делимично задовољавају тренутно пословање, старијег су датума и нису у складу са садашњим потребама установе, новим системима и платформама за рад појединих служби. Током 2026.године биће потребно заменити или надоградити неки од постојећих компјутера, који су у функцији.

Сви запослени имају интернет кроз умрежење, ради праћења прописа, докумената, сарадње са другим установама, ЦСР и др.. Установа, поред умреженог интернета има и два модема за интернет, због обезбеђења процеса рада и за потребе корисника, као и израђен сајт, на који се постављају сви битни подаци и документа везана за кориснике и пословање Завода.

2.5. Упитник о задовољству услугом

Дана 22.01.2026. године корисницима Завода за васпитање деце и омладине у Књажевцу дат је упитник како би на тај начин кроз заокруживање броја на петостепеној скали вредновали рад и услуге које им се пружају у Заводу, где се они налазе на смештају. Број 1 значи-нисам задовољан, а број 5-у потпуности сам задовољан. Упитник се састоји од 9 питања, анониман је. Упитником је било обухваћено 12 корисника и испитивање је било групно. Испитивање је спровела стручна радница: Ана Маркулин Пешић-психолог, уз техничку помоћ васпитача Ненада Тасића. Анализу резултата су реализовали психолог Ана Маркулин Пешић и педагог Иван Богдановић.

Резултати испитивања су следећи:

Прво питање је гласило **Како сте задовољни условима живота у Заводу?**

Број 1 је заокружио 1 корисник

Број 2 није заокружио ниједан корисник

Број 3 је заокружио 1 корисник

Број 4 је заокружило 3 корисника

Број 5 је заокружило 7 корисника

Просечна оцена задовољства корисника условима живота у Заводу је **4,25**

Друго питање је гласило **Како сте задовољни исхраном ?**

Број 1 није заокружио ниједан корисник

Број 2 није заокружио ниједан корисник

Број 3 није заокружио ниједан корисник

Број 4 је заокружио 1 корисник

Број 5 је заокружило 11 корисника

Просечна оцена задовољства корисника исхраном је **4,92**

Треће питање је гласило **Како сте задовољни радом свог групног васпитача ?**

Број 1 није заокружио ниједан корисник

Број 2 није заокружио ниједан корисник
Број 3 није заокружио ниједан корисник
Број 4 је заокружио 1 корисник
Број 5 је заокружило 11 корисника
Просечна оцена задовољства корисника радом свог групног васпитача је **4,92**

Четврто питање је гласило **Како сте задовољни радом свих васпитача?**

Број 1 је заокружио 1 корисник
Број 2 је заокружио 1 корисник
Број 3 је заокружио 1 корисник
Број 4 је заокружило 3 корисника
Број 5 је заокружило 6 корисника
Просечна оцена задовољства корисника радом свих васпитача је **4,00**

Пето питање је гласило **Како сте задовољни радом стручног тима (педагог, психолог, социјални радник) ?**

Број 1 није заокружио ниједан корисник
Број 2 није заокружио ниједан корисник
Број 3 је заокружио 1 корисник
Број 4 је заокружио 1 корисник
Број 5 је заокружило 10 корисника
Просечна оцена задовољства корисника радом стручног тима је **4,75**

Шесто питање је гласило **Како сте задовољни радом директора ?**

Број 1 није заокружио ниједан корисник
Број 2 није заокружио ниједан корисник
Број 3 је заокружио 1 корисник
Број 4 је заокружио 1 корисник
Број 5 је заокружило 10 корисника
Просечна оцена задовољства корисника радом директора је **4,75**

Седмо питање је гласило **Како сте задовољни радом свих осталих у Заводу?**

Број 1 је заокружио 1 корисник
Број 2 је заокружио 1 корисник
Број 3 је заокружило 2 корисника
Број 4 је заокружило 3 корисника
Број 5 је заокружило 5 корисника
Просечна оцена задовољства корисника радом свих остали запослених у Заводу је **3,83**.

Осмо питање је гласило **Како сте задовољни активностима које се реализују у Заводу(одлазак на базен зимовање, летовање...)?**

Број 1 није заокружио ниједан корисник
Број 2 није заокружио ниједан корисник
Број 3 није заокружио ниједан корисник
Број 4 је заокружио 1 корисник
Број 5 је заокружило 11 корисника
Просечна оцена задовољства корисника активностима је **4,92**

Девето питање је гласило **Како сте задовољни опремљеношћу?**

Број 1 није заокружио ниједан корисник

Број 2 није заокружио ниједан корисник

Број 3 је заокружио 1 корисник

Број 4 је заокружило 2 корисника

Број 5 је заокружило 9 корисника

Просечна оцена задовољства корисника опремљеношћу је **4,67**

Корисницима је детаљно објашњено како се упитник попуњава и питања су прилагођена способностима већине корисника у смислу могућности разумевања питања и начина како се одговара на питања. Приликом објашњавања смо се трудили да користимо деци разумљиве речи како би њихови одговори били валидни.

3. ЗАПОСЛЕНИ РАДНИЦИ

На дан **31.12.2025.год.** установа има **24** запослена радника, од чега 23 радника на неодређено време и једног радника на одређено време. Установа има **23** радника од **29**, колико је признато по систематизацији на коју имамо сагласност ресорног министарства. Правилник о систематизацији је старијег датума, из 2018.год. и није у потпуности усклађена са законским прописима, установа је у протеклих пет година више пута слала предлог систематизације на сагласност ресорном министарству али до сада нисмо добили сагласност.

Законом о одређивању максималног броја запослених радника из 2015.год. и Решењем Министарства рада и социјалне политике о утврђеном максималном броју запослених који се финансирају кроз програм социјалног рада и број запослених који се финансирају из цене смештаја, из 2006.год., је :

- **кроз програм социјалног рада 14 радника:** директор, правник–секретар, педагог, социјални радник, психолог и 9 васпитача, **а стварно запослених на неодређено је 12 радника, недостају 2 васпитача у односу на систематизацију.**

У извештајном периоду установа нема ангажованог правника-секретара у радном односу на одређено време, као замена до повратка правника-секретара са привремене спречености за рад-боловања, из разлога што на НСЗ нема правника са искуством у раду.

- **кроз цену услуга 15 радника:** 2 радника у рачуноводству, 1 магационер, 3 домара-ложача-возача и радника на одржавању објекта и опреме, 4 радника у кухињи, 2 радника у вешарници и 3 помоћна радника-спремачице, **стварно запослених на неодређено је 11 радника**, од укупно 15, што указује да установи **недостаје 4 радника.**

С обзиром да од три помоћна радника-спремачице, једна запослена је често на боловању, из разлога лошег здравственог стања, припрема се за ИК, један радник је на одређено јер установа нема сагласност за пријем, још од одласка претходне раднице у старосну пензију, испоставља се да је само једна запослена на неодређено време, што за категорију корисника и количину простора у установи за чишћење, представља озбиљан проблем. Како **недостаје по један радник у вешерају**, у делу **домара**, у **кухињи** и код **спремачица**, установа је свесна реалних потреба и могућности, тако да од пет (5) недостајућих радника, потребна је сагласност за пријем **два (2) помоћна радника.** Наведена два (2) радника би била распоређена на место помоћних радника-спремачице, уз покривање радних места у вешерају и кухињи, с обзиром да и у том сектору недостаје по један радник, када буду коришћени годишњи одмори и евентуално боловања.

У извештајном периоду из установе у пензију није отишао нико. Имајући у обзир да установе имају право на 0,7 радника по једном раднику који оде у пензију, по основу шеме за обрачун, из 2024. године је установи остало расположиво 0,4 радника, након запошљавања шефа рачуноводства, што ће бити основа за ново запошљавање након следећег одласка у пензију, са нових 0,7 удела у запошљавању у 2026.години, тако да ћемо имати права на пријем без претходне сагласности ресорног министарства, 1,1 радника, о чему ће министарство бити обавештено.

Од укупно **29 радника** по решењу и максималном броју, стварно запослених у установи, **на неодређено време, је 23 радника и 1 радник на одређено време. Установи недостаје 6 радника по систематизацији.**

Стручни радници тима и васпитачи раде скраћено радно време по Акту о процени ризика, васпитачи 36ч недељно, а стручни радници тима 37,5ч недељно, тако да се распоред израђује искључиво у скалду са овим правима запослених. Радне сате који запосленима у стручном тиму недостају до пуног радног времена на нивоу месеца, допуњују викенд радом уз васпитача, по израђеном распореду, а повремено и кроз викенд дежурство, по распореду (у време коришћења годишњих одмора). Стручни радници Тима се изјашњавају позитивно за рад на празник, те су у извештајном периоду и били ангажовани за рад на празник.

У извештајном периоду установа је исплатила:

- **1 отпремнина** ради одласка у старосну пензију, шеф рачуноводствене службе,
- **2 награде за рођење детета**, правник-секретар на замени и помоћни радник-спремач, на одређено,
- **4 јубиларбе** награде, психолог, васпитач, административни радник и помоћни радник у кухињи и
- **3 солидарне помоћи:** социјални радник, административни радник и помоћни радник-спремачица.

Исплаћена је и новчана накнада за **новогодишње пакетиће**, деци запослених до 15. г. старости, по ПКУ, уз наменски добијена средства од ресорног министарства.

Обезбеђена је доступност свих запослених 24 часа умрежавањем телефонских бројева у Yettel мрежи и могућност међусобне бесплатне комуникације, иако одређени број запослених не користи умрежене телефоне, већ своје приватне.

У извештајном периоду установа нема чланове репрезентативног **синдиката** јер су се сви запослени групно ишчланили 2018.год. из Синдиката из разлога незадовољства радом истог.

Током извештајног периода интензивно се радило на подизању самокритичности појединих стручних радника и осталих запослених, на међуљудским односима, на односима са корисницима и задовољавању њихових потреба, толеранцији, разумевању, на смањењу егоцентризма и повећању емпатичности. Увидели смо да мањак поменутих особина личности и жељених понашања код запослених, уопште, знатно утиче на квалитет рада и услуге коју пружамо, те смо поред самосталног мотивисања и медијације унутар установе, користили бенефите обуке коју смо похађали у 2021.год., „Професионална етика у социјалној заштити“, како би подигли своје опште компетенције, напредовали на стручном нивоу, подигли ниво услуге коју пружамо и адекватно задовољили потребе деце.

С обзиром на препоруке министарства за испитивање задовољства радника условима рада и самовредновању, направљен је интерни Упитник за самовредновање, намењен свим стручним радницима и сарадницима. На основу Налога којим је ВД директор Завода за васпитање деце и омладине у Књажевцу, бр. 560-1713-03, од 18.12.2025. године, наложио стручним радницима и сарадницима да попуне Упитнике о самовредновању и Комисији у саставу: Ана Маркулин Пешић –психолог, Иван Богдановић-педагог, Алекса Јовчић-правник-секретар, Милена Милосављевић–спец.педагог–васпитач и Ивана Илић-педагог физичке културе-васпитач, да сачине Записник о самовредновању. Комисија у саставу: Ана Маркулин Пешић–психолог и Иван Богдановић-педагог су након прикупљања попуњених упитника приступили анализи истих и изради записника:

3.1. Записник о самовредновању

Увидом у попуњене упитнике о самовредновању за стручне раднике и сараднике комисија је констатовала следеће:

1. **Којом оценом оцењујете свој рад?** Запослени су задовољни својим радом и свој рад већина је оценила високом оценом, тако да просечна оцена износи 4, 57

2. **Колико деце имате у групи и ком степену подршке припадају?** Групе су адекватно попуњене по стандарду, број деце по групама се креће од 3 до 5, корисници припадају у већини III степену подршке.
3. **Да ли редовно попуњавате лист праћења, оцените оценом од 1 до 5?** Анализом упитника о самовредновању је утврђено да сви запослени адекватно и редовно воде и попуњавају лист праћења, што су и оценили високом оценом, тако да просечна оцена износи 5,00
4. **Да ли редовно водите дневник рада, оцените оценом од 1 до 5?** Већина стручних радника редовно води дневнике рада, просечна оцена 4,71
5. **Да ли редовно пишете извештаје, заокружите ДА или НЕ?** Сви стручни радници сем једног су одговорили потврдно на ово питање.
6. **Да ли имате недељну и месечну припрему за рад, заокружите ДА или НЕ?** Сви стручних радници су заокружили НЕ.
7. **Да ли имате извештај о реализацији припрема за рад, заокружите ДА или НЕ?** Сви стручни радници су заокружили НЕ .
8. **Колико деце имате у групи/уопште која често беже?** Васпитачи су одговорили да у току 2025. године имају од 1 до 4 детета која често беже.
9. **Колико бекстава имате на дежурству/у раду од 01.09. до 31.12.2025.године?**
 - деца из ваше групе , 1-10
 - деца из других група/уопште, 1-15
 - укупно, 1-25
10. **Колико пута сте на дежурству/у раду имали инцидентну ситуацију у 2025.години?** Васпитачи су одговорили да су на дежурству имали инцидентну ситуацију од 0 до више пута.
11. **Које методе рада и активности користите у раду са корисницима и оцените успешност њихове примене на кориснике оценом од 1 до 5?** Стручни радници у свом раду користе следеће методе: индивидуални, групни, саветодавни рад, индивидуализовани рад, часови корепетиције, методе подстицања, методе ефикасног учења, помоћ у учењу, метода спречавања и избегавања негативних облика понашања, метода решавања проблема, осмишљавање, планирање, мотивационе методе, аналитичка, интервална метода, метода вербалне комуникације, спортске активности, психодијагностика, учење просоцијалних вештина, процена, психосоцијална помоћ и подршка, професионална оријентација, васпитнокорективни рад. Успешност примене ових метода и активности стручни радници су оцењивали оценама од 3 до 5.
12. **Колико пута недељно водите индивидуалне разговоре са децом у групи/уопште?** Стручни радници су одговорили да индивидуалне разговоре воде најмање 2 пута недељно до свакодневно.
13. **Колико пута недељно водите групне састанке?** У току недеље васпитачи имају у просеку од 1 до 5 састанака недељно.
14. **Колико радионица одржите месечно са децом из своје групе/уопште?** Број радионица се креће од 0 до 10 .

15. **Како сте задовољни са испуњеношћу услова за рад (средства за рад, учила, амбијент, опремљеност простора), оцените оценом од 1 до 5?** Стручни радници су углавном задовољни испуњеношћу условима за рад, просечна оцена 4,57.
Стручни радници су у делу шта недостаје од средстава за рад одговорили да недостају, скенер интернет у групи и компјутер
16. **Какву сарадњу имате са О.Ш. Младост, оцените оценом од 1 до 5?** Стручни радници су задовољни сарадњом са „ОШ“ Младост, што су потврдили просечном оценом 5,00.
17. **Колико пута недељно одлазите у О.Ш. „Младост“ на консултације о деци?** У просеку стручни радници Завода 1-3 пута недељно посећују ОШ „Младост“.
18. **Да ли сваког дана имате часове учења, заокружите ДА или НЕ?** Сви стручни радници су заокружили НЕ.
19. **Колико деце имате на часовима учења?** Стручни радници у просеку имају од једног до три детета на часовима учења.
20. **Колико пута недељно чистите групне просторије са децом?** Васпитачи у просеку од 2 до 5 пута недељно чисте групне просторије.
21. **Да ли редовно одлазите у вешерај са децом, заокружите ДА или НЕ?** Сви васпитачи редовно воде децу вешерај.
22. **Какав однос имате са колегама, оцените оценом од 1 до 5?** Просечна оцена износи 4,71.
23. **Оцените своју толерантност, комуникативност и поштовање деце и осталих колега и других запослених, оценом од 1 до 5?** Стручни радници су односе са колегама и децом, своју толерантност, комуникативност и поштовање оценили просечном оценом 4,86.
24. **Колико сте упознати са Законима, Правилницима, Процедурама и свим интерним и општим актима битним за ваш рад и пословање установе, оценом од 1 до 5?** Стручни радници су овај аспект оценили просечном оценом 4,00.
25. **Оцените колико сте одговорни и ревносни према послу, оценом од 1 до 5, и колико сте пута у 2025. години позивани ван радног времена да се укључите у одређене активности?** Стручни радници су своју одговорност према послу оценили високим оценама, просечна оцена 4,86. Један стручни радник се изјаснио да је више пута у 2025. у складу са потребама установе остајао дуже.

4. ОБУКА И УСАВРШАВАЊЕ РАДНИКА

Посебан значај се посвећује стручном усавршавању запослених стручних радника и осталих радника који имају потребе за едукацијама. Установа је имала израђен План обуке запослених за 2025.год., број: 560-26-03, датум: 08.01.2025.год. Стручни радници су били учесници понуђених семинара, најчешће вебинара и едукација организованих у областима значајним за унапређење и побољшање ефеката у раду са овом специфичном категоријом корисника које установа има на смештају. План обуке није у потпуности реализован, поготово у делу реализације неке од акредитованих обука из Плана, из разлога мањка финансијских средстава у ФП за 2025.год. за ове намене. Радници административне и правне службе такође нису посећивали велики број обука и семинара, већ више вебинара у вези предстојећих законских обавеза, које установа мора да реализује у извештајном периоду. Запослени (стручни радници/сарадници и радници административне и правне службе) су били учесници одређеног броја вебинара, у складу са законским обавезама, потребама и личним интересовањима запослених. Већина запослених је више заинтересована за семинаре и обуке уживо, у односу на

вебинаре, те из тог разлога и не прате и похађају већи број вебинара иако су они били приступачнији у извештајном периоду.

Стручно усавршавање: Семинари, едукације, обуке, округли столови, састанци и др:

- Едукација „Препознавање случајева трговине људима и подршка жртвама“
- Дани дефектолога;
- 30. Октобарски сусрети у социјалној заштити одржани у Нишу са темом: „Снага упркос рањивости-резилијенција као лични и системски одговор“
- Округли сто у РЗСЗ под називом „Изазови и могућности при отпуста корисника Завода за васпитање деце и омладине и њиховој интеграцији у породичну и социјалну средину“
- Округли сто у РЗСЗ под називом „Поремећаји понашања код деце“, где су водитељи били стручни радници Завода: Ана Маркулин Пешић и Иван Богдановић
- Тренинг „Ментално здравље деце и младих на резиденцијалном смештају“
- Међународна конференција "Нарцисоидни поремећај личности", у организацији удружења „За друштво равноправних“
- Трибина „Синдром сагоревања и ментално здравље стручних радника у систему социјалне заштите“, организатор Мери Стојковић.
- Трибина „Родитељство у дигиталном добу“, организатор Мери Стојковић

Сви стручни радници имају важеће **лиценце** или обновљене лиценце за рад, издате од Коморе за социјалну заштиту, сем правника-секретара.

5. САРАДЊА СА ДРУГИМ АКТЕРИМА

Завод за васпитање деце и омладине има добру сарадњу са сродним институцијама и то са Заводима за васпитање деце и омладине у Нишу и Београду, са Прихватилиштем у Београду и Прихватним станицама у Нишу и другим градовима, са Домовима за децу без родитељског старања, као и са другим установама социјалне заштите и Центрима за социјални рад. Уобичајено и перманентно се одвија сарадња са МУП-ом Републике Србије, ПС у Књажевцу и према потреби, другим градовима, са основним и вишим судовима, Институтом за ментално здравље у Нишу и Београду – Палмотићева, Клиником за неурологију и психијатрију за децу и омладину у др Суботића у Београду, Здравственим центром у Књажевцу и Зајечару. Од значаја је константно добра сарадња са ресорним министарством, првенствено са Инспекцијским надзором, Републичким заводом за социјалну заштиту као и Покрајинским Заводом за социјалну заштиту.

5.1. Сарадња са Центрима за социјални рад

Завод за васпитање деце и омладине свакодневно сарађује са представницима Центара за социјални рад у циљу што боље реализације процеса ресоцијализације. Настојимо да се што боље информишемо о породичним приликама сваког корисника, да им омогућимо контакт како са представницима центара тако и са родитељима, сродницима и хранитељима, а све у циљу успостављања и јачања веза између корисника и породице. Настојимо да омогућимо сваком кориснику који има могућности да проведе бар викенд или распуст у својој породици, код сродника или у хранитељској породици. Јачање веза између корисника и породице је веома битно, јер након завршетка процеса ресоцијализације корисник треба да се врати у своју породицу, код сродника или хранитеља. Напомињемо да и поред изузетно добре сарадње скоро са свим центрима за социјални рад, велики број деце не може да проведе део распуста или цео распуст у породици, код сродника или хранитељској породици. То додатно негативно делује на кориснике, јер се осећају одбачени од свих. Такође настојимо да у сарадњи са центрима за социјални рад, а у интересу деце, обезбедимо додатна материјална средства за опремање, имајући у виду да су наше материјалне могућности веома скромне. Имамо добру сарадњу скоро са свим упутним органима (у свим фазама рада са корисницима почев од пријема, третмана и све до припреме за отпуст). Није адекватна сарадња са следећим центрима: Палилула, Чукарица и Обреновац.

Упутни органи односно Центри за социјални рад имају обавезу да сваких 6 месеци обиђу своје кориснике ради планирања даље заштите за сваког малолетника и ревизије, а све то на основу члана 5. Мера за отклањање неправилности у вршењу послова смештаја деце и омладине у установе социјалне заштите које је наложило Министарство рада, запошљавања и социјалне политике. Завод настоји да сва деца редовно одржавају контакте са Центрима, до те мере да и представници установе, одводе децу до матичног Центра ради реализације одређене активности или договора о потребама детета.

На основу Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, Виши судови изричу васпитну меру упућивања у васпитну установу, која може трајати најдуже две године. Установа је дужна да сваких шест месеци достави извештаје о резултатима извршења мере судији за малолетнике у суду који је судио у првом степену и јавном тужиоцу за малолетнике. На основу извештаја суд разматра да ли постоје основи за обуставу извршења мере или за њену замену другом мером. У смислу ове обавезе постоји сарадња и са вишим судовима који изричу васпитну меру.

Током 2025. године стручни тим је одржао укупно **45** састанака. На састанцима су разматрани захтеви за смештај, на основу извршене пријемне процене доношени закључци о пријему односно о одбијању захтева за пријем. Након пријема је рађена у сарадњи са органом старатељства Почетна процена за новопримљеног корисника, затим 10 дана након пријема процена функционалне ефикасности корисника ради утврђивања степена подршке и сачињавани индивидуални планови услуга.

У 2025. разматрана су **39** захтева за смештај. Позитивно је решено **10** захтева током 2025. године на састанцима Тима, а извршено је од тога **6** пријема на регуларан начин, за 4 захтева која су позитивно решена још увек није реализован и пријем, док су реализована још **2 пријема**, по нашим критеријумима на нерегуларан начин, али уз налог Вишег суда у Зајечару, дакле реализовано је укупно **8** пријема.

У 2025. години у Завод за васпитање деце и омладине смештени су: А.А. -ЦСР Палилула; С.Т.- ЦСР Параћин; П.Ф. – ЦСР Нова Црња; Ј.Ј.-ЦСР Сопот; Х.М. -ЦСР Зајечар (Виши суд Зајечар); А.М. – ЦСР Зајечар (Виши суд Зајечар); Д. Н.- ЦСР Сечањ и Л.А. – ЦСР Сокобања. Током 2025. године одбијено је **22** захтева за смештај: Д. Ђ.-ЦСР Крушевац; Н.Т.-ЦСР Врбас; Д.Д.-ЦСР Нови Сад; Д. И.- ЦСР Меровина; Е.Л. -ЦСР Параћин; Д.М.- ЦСР Звездара; Л.С.-ЦСР Суботица; Л.М.-ЦСР Уб, В.И.-ЦСР Зајечар; А.Ј.-ЦСР Врачар два пута у 2025.; А.Ч.-ЦСР Нови Сад; А.Д.-ЦСР Раковица, Г.Д.- ЦСР Раковица, М.Н.-ЦСР Палилула 2 пута у 2025.; С.М.-ЦСР Тител; А.К.-ЦСР Земун; Н.Ц.- ЦСР Ковин; В.Д.-ЦСР Кула; М.Ј.-ЦСР Нови Сад; Г.Ф.-ЦСР Нови Сад; А.А.-ЦСР Врање; Е.Б.-ЦСР Бечеј.

На одређеном броју састанака на којима су разматрани захтеви за смештај у установу, а на основу пријемне процене утврђено је да је документација непотпуна и сходно томе тражена је допуна документације за **17** захтева: С.Т.-ЦСР Параћин; Б.И.-ЦСР Пожаревац; К.М.-ЦСР Врање; З.М.-ЦСР Врање; Д.М.- ЦСР Врање; В.И.-ЦСР Зајечар; Д.Н.- ЦСР Сечањ; А.М.О.-ЦСР Ковин; Д.З.-ЦСР Лозница; П.Ф.-ЦСР Нова Црња; Л.В.-ЦСР Смедеревска Паланка; С.Н.- ЦСР Раковица; Л.А.- ЦСР Сокобања; Ј.Ј.- ЦСР Сопот; А.Б.-ЦСР Врачар; С.М.-ЦСР Лајковац; Л.Ц.А.-ЦСР Врање. На једном састанку стручног тима разматран је процес ресоцијализације корисника који завршавају основнообразовни процес и прецизиране су мере за њихов отпуст. То су следећи корисници: К.М.-ЦСР Лазаревац; Л.А.-ЦСР Сокобања; Д.С.-ЦСР Суботица; С.Р.-ЦСР Лозница; Н.А.-С.-ЦСР Сомбор; А.С.-ЦСР Чукарица; Д.П.-ЦСР Богатић.

У 2025. години је било укупно **11** отпуста.

У нашој установи се реализовала мера упућивање у васпитну установу за **1** васпитаника током 2025. године и мера привременог смештаја за **2** корисника.

Када се ради о васпитаницима који су успешно окончали процес основног образовања ми смо покушали да радимо на професионалној оријентацији заједно са наставницима из ОШ „Младост“ и са представницима Центара за социјални рад и да им помогнемо око избора занимања сходно њиховом интелектуалном потенцијалу, сходно резултатима постигнутим за време школовања и на завршном тесту као и сходно њиховим интересовањима.

Напомињемо да је према новој мрежи установа капацитет Завода за васпитање деце и омладине у Књажевцу је 32 васпитаника на узрасту од 8 до 18 година, уз могућност смештаја и васпитаника којима је изречена и судска мера упућивања у васпитну установу. **У току 2025. године 1 васпитаник је имао изречену васпитну меру – Упућивања у васпитну установу, у**

међувремену је ова мера замењена васпитном мером упућивања у **Васпитно поправни дом** и ова мера је реализована крајем **2025. године**. На смештају током 2025. године смо имали једног корисника и једну корисницу **са мером привременог смештаја** коју им је Виши суд у Зајечару одредио и њих двоје су боравили месец дана у нашој установи током 2025. године, након месец дана мера је укинута и враћени су у породичну средину.

Редовно је праћено ментално стање и статус васпитаника, примена медикаментозне терапије. Укупно је у **2025. години психијатриски третирано 13 корисника**, повремено или стално су обухваћени психофармаколошком терапијом коју узимају искључиво под надзор дежурног васпитача. Редовно се прати ментално стање и статус васпитаника, примена и дејство медикаментозне терапије и сходно томе се воде на редовне контроле у **ЗЦ у Књажевцу** код **психијатра**.

Пружана је психосоцијална помоћ и подршка на санирању негативних манифестација у понашању. Код одређеног броја васпитаника су били присутни проблеми типа, ниске толеранције на фрустрацију, узнемирености, деструктивног понашања, агресивности (вербалне и физичке), аутоагресивности, импулс за скитњом, поремећаји у емоционалном и социјалном развоју, депресивност, претње суицидом, самоповређивање, честе промене расположења, појачан сексуални нагон, енуреза, коришћење психоактивних супстанци.

Већ дуги низ година у Заводу немамо медицинску сестру што представља велики проблем имајући у виду да је све више васпитаника који осим поремећаја у понашању имају такозване комбиноване сметње тако да им је потребан перманентни лекарски надзор. Напомињемо да је све већи број деце који су деструктивна, агресивна, насилна, чак толико насилна да не прежу да физички насрну и на запослене у Заводу и школи. У последње време се у потпуности променила структура деце. Мали је број оних који имају само поремећај у понашању, већ су и **ЛМНР** и користе **психофармаколошку терапију** **Оваква структура деце захтева и другачији приступ, другачију организацију рада као и увођење обезбеђења поготово за викенде**.

И поред интензивног васпитно-корективног рада велики број деце се јављају као починиоци кривичних дела и то на врло раном узрасту. Мишљења смо, на основу искуства из праксе да је граница од **14 година** за кривичну одговорност врло висока са једне стране, а са друге стране један број деце чини тако тешка кривична дела са елементима разбојништва, насиља, уз примену застрашивања, што је недопустиво, те би затворени облик заштите и за њих просто била једна врста заштите да им се нешто не деси, јер људи на агресију могу да одговоре још већом агресијом.

У **2025. години** на зимовању одржаном од **25.01.-31.01.2025.** на **Златибору** је боравило **8 корисника** у пратњи **ВД Директорице установе Весне Петровић** и васпитача **Данијела Јаневског**.

У **2025. години** на летовању у **Бјелој у Црној Гори** у пратњи **3 васпитача: Драгане Виденовић, Бранислава Бонића и Ненада Тасића** боравило је **12 васпитаника** у периоду од **26.06.2025. до 05.07.2025.**

Морамо да напоменемо да се и поред интензивног васпитно-корективног и саветодавног рада повећао број деце који су починиоци тешких кривичних дела чак и дела са елементима разбојништва и насиља што јасно указује да се мора променити Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично-правној заштити малолетника и под хитно смањити границу кривичне одговорности на **12 година** што је иначе пракса у многим развијеним земљама у свету.

Немамо статистичке податке о томе колико је у протеклој години **Центара** је обишло нашу Установу, јер од прве половине јула месеца па до тренутка писања овог извештаја социјална радница, која иначе води ову евиденцију, је на дужем боловању те немамо прецизне податке. Чињеница је да су Центри посећивали нашу установу, што због смештаја нових васпитаника, што због обиласка васпитаника, враћања васпитаника из бекства па све до изrade Планова заштите и Планова отпуста.

У прилог овоме иде и чињеница да велики број родитеља не врши адекватно своју родитељску функцију јер је на дан **31.12.2025. године** под старатељством налазило **21 дете**, значи сва деца која су на смештају.

Сарадња са МУП –ом Књажевац је више него одлична нарочито са инспектором за малолетничку деликвенцију Нежаном Аранђеловићем и инспектором Милетић Бранкицом, као и начелником полиције у Књажевцу, Трифуновић Бојаном.

Немамо статистичке податке о томе колико је Установу у извештајном периоду посетило бивших корисника, јер од прве половине јула месеца па до тренутка писања овог извештаја социјална радница, која иначе води ову евиденцију, је на дужем боловању те немамо прецизне податке. Бивши корисници често зову телефоном и интересују се за своје васпитаче, стручне раднике, помоћне раднике, они напросто нас доживљавају као део своје породице а за неке смо ми уствари и једини чланови њихове породице.

5.2. Сарадња на локалном нивоу:

- ОШ «Младост» : деца и млади који су смештени у Заводу укључени су у процес редовног основношколског образовања, као и основношколског образовања по програму за одрасле у наведеној школи. Сарадња стручних радника обе институције је веома добра и свакодневна на плану реализације васпитно-образовних активности и превазилажења свих тешкоћа, кроз честе родитељске састанке, савете родитеља и индивидуалне састанке са децом,

- ЦСР Књажевац : сарадња са ЦСР Књажевац је увек на завидном нивоу, у погледу стручне помоћи и подршке, у погледу организовања стручних скупова и едукација.

- Здравствени центар : здравствена заштита корисника се остварује преко здравственог центра, (превентивна и куративна), при чему су обухваћени општи и специјалистички прегледи по потреби и хоспитални третман. Констатујемо да је и ова сарадња задовољавајућа не само претходне године, већ и свих ових година, пре свега са педијатријском службом и психијатријом. Као резултат добре сарадње су и добро организовани систематски прегледи за децу, које реализујемо почетком сваке године.

- Дом културе : сарадња са овом културном институцијом се одвија кроз посете изложбама, културним догађајима, представама, филмовима као и кроз конкурс „Честитку достави, пакетих набави“

- МУП Србије-Полицијска станица у Књажевцу : сарадња са МУП- ом је усмерена како на превенцију тако и на решавање инцидентних ситуација у Заводу и граду, када су учиниоци кривичних дела наши корисници.

IV КОРИСНИЦИ УСЛУГЕ СМЕШТАЈА

1. УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА ДОМСКОГ СМЕШТАЈА НА АКТИВНОЈ ЕВИДЕНЦИЈИ УСТАНОВЕ

На активној евиденцији установе у току 2025. године у Заводу је било на смештају укупно **32** корисника. Било је укупно **24** дечака и **8** девојчица. На дан 31.12.2025. године на смештају је био **21** корисник, **16** мушког пола и **5** женског.

2. СОЦИО-АНАМНЕСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ КОРИСНИКА

Број корисника смештених на основу одлуке органа старатељства према узрасту и полу у току године је следећи: на узрасту од 7 до 9 година ниједан корисник, на узрасту од 10 до 13 година 7 корисника мушког пола и 1 корисница женског пола, на узрасту од 14 до 15 година 12 корисника мушког пола и 5 корисница женског пола, на узрасту од 16 до 17 имамо 3 корисника мушког пола и једну корисницу женског пола, на узрасту од 18 до 20 година нема корисника.

На дан 31.12.2025. године број корисника смештених на основу одлуке органа старатељства је следећи: нема корисника на узрасту од 7 до 9 година, на узрасту од 10 до 13 година 6 корисника мушког пола и 1 корисница женског пола, на узрасту од 14 до 15 година 10 корисника мушког пола и 4 кориснице женског пола, на узрасту од 16 до 17 година 3 корисника мушког пола и ниједна корисница женског пола, на узрасту од 18 до 20 година немамо корисника на смештају на дан 31.12.2025.године.

Број корисника са изреченом васпитном мером према узрасту и полу у току године је следећи: на узрасту од 14 до 15 година немамо кориснике, на узрасту од 16 до 17 година 1 корисник мушког пола, на узрасту од 18 до 20 година немамо кориснике.

Број корисника са изреченом васпитном мером према узрасту и полу на дан 31.12.2025.: немамо кориснике из ове категорије.

Број корисника на смештају у установи на основу ЗОМУКД према узрасту и полу у току године је следећи: 1 корисник на узрасту од 16 до 17 година и једна корисница на узрасту од 14 до 15 година.

Број корисника на смештају у установи на основу ЗОМУКД према узрасту и полу на дан 31.12.2025. је следећи: немамо кориснике из ове категорије.

Број корисника смештених у установу у току године на основу одлуке органа старатељства према узрасту и полу- нови корисници је следећи: на узрасту од 10 до 13 година 4 корисника мушког пола и једна корисница.

Број корисника са изреченом васпитном мером смештених у установу у току године према узрасту и полу- нови корисници је следећи: један корисник на узрасту од 16 до 17 година.

Број корисника смештених у установу у току године на основу ЗОМУКД према узрасту и полу-нови корисници је следећи: 1 корисник на узрасту од 16 до 17 година и једна корисница на узрасту од 14 до 15 година.

Број корисника смештених на основу одлуке органа старатељства, према дужини боравка у установи на дан 31.12.2025. године је следећи: до шест месеци 4 малолетна корисника, од 7 до 12 месеци 1 малолетни корисник, од једне до две године 7 малолетних корисника, од две до пет година 9 малолетних корисника.

Број корисника са изреченом васпитном мером, према дужини боравка у установи на дан 31.12.2025. године је следећи: немамо кориснике у овој категорији.

Број корисника, смештених на основу ЗОМУКД, према дужини боравка у установи и узрасту, на дан 31.12.2025. је следећи: немамо кориснике у овој категорији.

Број корисника смештених на основу одлуке органа старатељства према месту пребивалишта пре смештаја у установу и узрасту на дан 31.12.2025. године је следећи: 3 малолетна корисника са територије округа у којем се налази установа, а број корисника ван округа у којем се налази установа је 18.

Број корисника са изреченом васпитном мером према месту пребивалишта пре смештаја у установу и узрасту на дан 31.12.2025. године је следећи: немамо кориснике који припадају овој категорији.

Број корисника, смештених на основу ЗОМУКД, према месту пребивалишта пре смештаја у установу и узрасту, на дан 31.12.2025. године је следећи: немамо кориснике који припадају овој категорији.

Број корисника смештених на основу одлуке органа старатељства према средини боравка пре доласка у установу и узрасту на дан 31.12.2025. године је следећи: 5 малолетних корисника је боравило у биолошкој породици пре доласка у установу, на породичном смештају се налазио 1 малолетни корисник, у другој установи за смештај се налазило 15 малолетних корисника.

Број корисника са изреченом васпитном мером према средини боравка пре доласка у установу и узрасту на дан 31.12.2025. године је следећи: немамо кориснике који припадају овој категорији.

Број корисника, смештених на основу ЗОМУКД, према средини боравка пре доласка у установу и узрасту, на дан 31.12.2025. године је следећи: немамо кориснике који припадају овој категорији.

Образовна структура корисника смештених на основу одлуке органа старатељства према врсти и похађању школе и узрасту на дан 31.12.2025. је следећа: редовну основну школу похађа 19 малолетних корисника, не похађа средњу школу, а средњошколског је узраста 2 корисника

Образовна структура корисника са изреченом васпитном мером према врсти и похађању школе и узрасту на дан 31.12.2025. је следећа: немамо кориснике који припадају овој категорији.

Образовна структура корисника, смештених на основу ЗОМУКД, према врсти и похађању школе и узрасту, на дан 31.12.2025. је следећи: немамо кориснике који припадају овој категорији.

Структура корисника смештених на основу одлуке органа старатељства са сметњама у развоју/ и инвалидитета и додатних тешкоћа на смештају на дан 31.12.2025. године је следећа: 2 малолетна корисника имају интелектуалне сметње, 7 малолетних корисника имају дијагностиковане психијатријске поремећаје, а 5 корисника злоупотребава ПАС.

Структура корисника са изреченом васпитном мером према врсти сметњи у развоју/ и инвалидитетом и додатним тешкоћама на смештају на дан 31.12.2025. године је следећа: немамо кориснике који припадају овој категорији.

Структура корисника, смештених на основу ЗОМУКД, према сметњама у развоју/инвалидитету и додатним тешкоћама на смештају на дан 31.12.2025. године је следећа: немамо кориснике који припадају овој категорији.

Број корисника смештених на основу одлуке органа старатељства према начину одржавања контаката са сродницима и узрасту, на дан 31.12.2025. је следећи: 18 малолетних корисника се ретко виђа са сродницима, без предвидљиве динамике, 3 је без контаката .

Број корисника са изреченом васпитном мером према начину одржавања контаката са сродницима и узрасту, на дан 31.12.2025. је следећи: немамо кориснике који припадају овој категорији.

Број корисника, смештених на основу ЗОМУКД, према начину одржавања контаката са сродницима и узрасту, на дан 31.12.2025. је следећи: немамо кориснике који припадају овој категорији.

Број корисника смештених на основу одлуке органа старатељства за које постоји судска одлука о начину одржавања личних односа са сродницима на дан 31.12.2025.: немамо кориснике за које постоји судска одлука о начину одржавања личних односа са сродницима.

Број корисника са изреченом васпитном мером за које постоји судска одлука о начину одржавања личних односа са сродницима на дан 31.12.2025.: немамо кориснике који припадају овој категорији.

Број корисника, смештених на основу ЗОМУКД, према начину одржавања контаката са сродницима и узрасту, на дан 31.12.2025. је следећи: немамо кориснике који припадају овој категорији.

Број корисника смештених на основу одлуке органа старатељства према старатељској заштити на дан 31.12.2025. је следећи: 21 корисник је под непосредним старатељством.

Број корисника са изреченом васпитном мером на смештају према старатељској заштити на дан 31.12.2025. је следећи: немамо кориснике који припадају овој категорији.

Број корисника, смештених на основу ЗОМУКД, према старатељској заштити, на дан 31.12.2025. је следећи: немамо коириснике који припадају овој категорији.

3. ФЛУКТУАЦИЈА КОРИСНИКА

Број корисника смештених на основу одлуке органа старатељства којима је у току године престао смештај, према средини у коју су отишли и узрасту је следећи: 3 малолетна корисника се вратило у биолошку/сродничку породицу, један малолетни корисник је смештен у дом за децу и младе, 3 малолетна корисника је смештено у васпитну установу, 1 малолетни корисник/ца је у категорији друго, а у питању је прекид смештаја услед вишегодишњег бекства.

Број корисника којима је у току године престао реализација васпитне мере, према средини у коју су отишли и узрасту је следећи: 1 малолетни корисник је смештен у васпитно поправни дом.

Број корисника, смештених на основу ЗОМУКД, којима је у току године престао смештај, према средини у коју су отишли и узрасту је следећи: 2 корисника су се вратили у биолошку/сродничку породицу.

4. НАСИЉЕ НАД КОРИСНИЦИМА

Током 2025.године није евидентирано насиље над корисницима.

5. КОРИСНИЦИ ДОМСКОГ СМЕШТАЈА НА ДАН 31.12.2025. ПРЕМА СТАРОСТИ И ОПШТИНИ НА КОЈОЈ СУ ЖИВЕЛИ ПРЕ ДОЛАСКА НА ДОМСКИ СМЕШТАЈ

Житорађа- 1 корисник, Зајечар- 2 корисника, Крушевац- 2 корисника, Лазаревац- 1 корисник, Лозница- 1 корисник, Ниш- 1 корисник, Нова Црња- 1 корисник, Нови Сад- 2 корисника, Обреновац- 1 корисник, Палилула(Београд)- 2 корисника, Прокупље- 1 корисник, Раковица- 1 корисник, Сечањ-1 корисник, Сокобања- 1 корисник, Сопот- 1 корисник, Сурдулица- 1 корисник, Чукарица- 1 корисник.

2. ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

Завод за васпитање деце и омладине не врши услугу здравствене заштите већ само спроводимо превентивне мере здравствене заштите корисника и сваке године организујемо системарски преглед за сву децу која су на смештају.

Превентивне мере здравствене заштите у установи се предузимају кроз: периодична предавања о заразним и другим болестима, предавања о трговини људима са указивањем на опасности које вребају у том смислу, о проституцији, психоактивним супстанцама, исхрани, хигијени и другим актуелним темама. Током извештајног периода су свакодневно предузимане мере превенције на развијању хигијенских навика, праћењу и контроли личне хигијене и хигијене стамбених једница, трпезарије и заједничких просторија.

У сарадњи са епидемиолошком службом Здравственог центра у Књажевцу и Заводом за јавно здравље из Зајечара, редовно се врше прегледи хране, дезинфекција, дезинсекција и дератизација, као и редовно прскање дворишта од змија и крпеља, а све у циљу спречавања појава заразних и других обољења.

Ради реализације превентивних мера здравствене заштите и ради бриге о дечијем здрављу Завод много година уназад тражи запошљавање једне медицинске сестре. Такође напомињемо да је лечење деце са вишеструким сметњама, отежано због недостатка медицинске сестре потребне ради поделе терапије и сталног одвођења у Ниш и Београд, пошто у Књажевцу нема адекватне службе за лечење ове деце.

Потреба за медицинском сестром је реална потреба у погледу здравственог збрињавања свих корисника.

V СТРУЧНИ РАД

Задачи установе из домена непосредне заштите корисника одвијали су се, током извештајног периода, према Програму рада установе за 2025. годину, програмима рада васпитних група, програму слободних активности и културно забавног живота, програму рада социјалног радника, психолога и педагога, који су саставни део Програма рада Завода.

Видови индивидуалног рада са младима у установи су организовани кроз:

Саветодавни, индивидуализован-образовни рад, индивидуални, групни и индивидуализовани саветодавни рад. У установи се примењују радионице психосоцијалне подршке.

Спортске активности су се реализовале по програму рада васпитача и осталих стручних радника. Слободне активности су: секције: стоно-тенисерска, риболовачка, ликовна, коришћење теретане и спортске сале за све врсте спортова. Деца су укључена и у активности које организује локална самоуправа, као што је бесплатно скијање за одређени број деце у предвиђеним терминима за школску децу.

Деца и млади учествују у планирању своје заштите кроз активну партиципацију приликом израде дела активности индивидуалног плана услуга, као и у ревизији смештаја, што потврђују својим потписом (почетне процене, индивидуални планови услуга).

Стручни радници Завода су прилагодили свој рад и ускладили га са Законом о заштити података о личности.

5.1. Активности усмерене ка задовољењу основних потреба и остваривања дечијих права на опстанак, права на развој, заштиту и партиципацију и личне податке без разлике на пол, расу, верску припадност:

1. Целодневно збрињавање током целе године уз максимално поштовање кућног реда и организацију рада Завода.
2. Хигијенски третман корисника. Перманентном контролом и мотивацијом настојали смо да се код деце развију и усвоје хигијенске навике од елементарних па све до естетских, како личне хигијене тако и хигијене стамбених простора, као и едукација о здравим стиловима живота.
3. Исхрана је била у складу са развојним и здравственим потребама корисника. Обезбеђивање свих потребних намирница за правилан, раст и развој, у довољним и потребним количинама. Настојали смо да се код деце формирају позитивне навике у исхрани, са посебним акцентом на конзумирање и оних намирница према којима имају отпор, а које су веома здраве за њихов раст и развој. Деца су активно учествовала у изради недељних јеловника. Основа јеловника је израђен предлог јеловника и нутритивне и калоријске вредности од стране нутриционисте.
4. Здравствена заштита корисника у складу са њиховим потребама и специфичним и комплексним здравственим стањем. Због великог броја деце која су психијатриски третирана и којима је потребна перманентна контрола како у Здравственом Центру у Књажевцу тако и ван њега, као и разне врсте здравствених проблема са којима се суочавамо имајући у виду категорију деце и начин живота који воде, неопходан је један здравствени радник - медицинска сестра (склони су самовољном напуштању установе, боравку у нехигијенским условима, промискуитету, проституцији...)
5. Обезбеђивање одеће и обуће примерене узрасту и временским приликама.
6. Уређивање и функционално опремање простора за смештај, личну хигијену, исхрану и боравак у складу са прописаним минималним стандардима.
7. Обезбеђивање прикладне декорације примерене индивидуалним и реалним укусима и жељама корисника.

8. Обезбеђивање довољно простора и опреме који кориснику омогућавају приватност.
9. Укључивање свих корисника у бесплатно основно образовање које ће омогућити адекватан друштвени развој како би се припремили за будући самосталан живот, а у најбољем интересу сваког детета. Процес основног образовања се одвија у ОШ „Младост“ у Књажевцу која се налази у близини Завода. Вршила се перманентна контрола редовног похађања наставе, а такође се пружала и максимална помоћ у савладавању и усвајању школског градива. С обзиром да код једног броја деце постоји раскорак између школског и календарског узраста, такви корисници су похађали „функционално образовање“. За ону децу за коју се процени да због свог интелектуалног потенцијала и здравственог статуса нису у могућности да адекватно прате наставу израђиван је ИОП, по коме се са њима радило. На бази њихових реалних интересовања, општих способности и постигнутих образовних резултата, адекватно су професионално усмерени.

5.2. Активности усмерене на развијању и очувању потенцијала корисника:

1. Васпитно-корективни рад на корекцији неправилно формираних моралних и естетских ставова уз правилно позитивно усмерење ка прихватању позитивних образаца друштвено прихватљивог понашања уз пружање позитивних модела за идентификацију.
2. Интензиван опсервационо-дијагностички третман.
3. Саветодавни рад са појединцем и групом.
4. Терапијски рад (решавање конфликтних ситуација, развој социјалних вештина, ненасилна комуникација...)
5. Рад на повећању контроле (самоконтроле) у ситуацијама које су за кориснике емотивно обојене када им је могућност расуђивања сужена како би одложили своје бурне и агресивне реакције које онемогућавају конструктивно решавање проблема већ доводе до продубљивања истог уз одговарајући медикаментозни третман.
6. Радне-физичке-рекреативне активности (усвајање радних навика, посете излетиштима, базену, спортске активности, турнири, зимовање са инструкторима скијања, летовање са инструкторима пливања, школа фудбала, кошарке, стоног тениса, аикида, теретана, риболовачка секција уз адекватну опрему).
7. Креативно стваралачке радионице (ликовне, музичке, израда ручних радова, израда икебана, израда честитки за Нову годину и 8. Март и сл.).
8. Процена и подстицај здравих потенцијала и капацитета корисника.
9. Социјална интеграција- укључивање у друштвену средину и подршка у процесу професионалног усмерења и оспособљавања за будући живот у најбољем интересу детета.
10. Подршка у изградњи, успостављању и одржавању добрих интерперсоналних односа како са осталом децом тако и са одраслима.
11. Мотивација за редовно похађање наставе уз пружање адекватне помоћи у савладавању школског градива.
12. Развијање методе рада које обезбеђују учествовање корисника у активностима како у Заводу тако и у локалној средини.
13. Пружање помоћи и усмерења у одржавању личне хигијене и хигијене простора у коме живе и развијања културе становања.
14. Организација слободног времена у складу са потребама, могућностима и интересовању корисника.

15. Организација радно-окупационих активности.
16. Едукативне активности које подстичу нова знања и вештине.
17. Организовање пригодних културних активности у Установи (Новогодишња прослава, прослава дана установе и славе св. Никола, награђивање групе за постигнуте резултате, приредбе идр.) као и омогућавање присуствовању у локалној средини (концерти, позоришне представе, изложбе, биоскопске представе....)
18. Организовање прослава дечјих рођендана, празника, излета, матуре.....
19. Развој вештина за препознавање и решавање проблема.
20. Развој комуникацијских вештина.
21. Медијација.
22. Омогућавање континуираног контакта са породицом, сродницима, хранитељском породицом од момента смештаја, током трајања третмана а посебно интензивирати пре одпуста и током одпуста, као и праћење након изласка из установе најмање две године.
23. Рад на јачању емотивних веза са породицом, уз обезбеђивање да корисници викенде, распусте и празнике проводе у круги породице ако за то постоје услови, што у извештајном периоду због Ковид 19 вируса није могло да заживи и да се реализује као претходних година
24. Омогућавање и перманентног контакта са представницима упутних органа, уз размену свих битних информација везаних за корисника.
25. Израда заједничких планова услуга уз максимално учешће корисника и њихову партиципацију.
26. Израда планова одпуста са јасно прецизираним активностима и временским ограничењима као и ко је за коју активност задужен.
27. Омогућавање посете чланова породице корисницима у Заводу уз омогућавање приватности и могућност преноћишта породице или хранитеља, што у извештајном периоду није могло због пандемије да се реализује, као претходних година
28. Рад на припреми корисника за одпуст и адекватна припрема за реинтеграцију у локалну средину, реализује се у простору који је адекватно опремљен за те намене, као и остваривање права детета на лична документа.
29. Припрема за осамостаљивање уз пружање помоћи код савладавања основних животних вештина.

5.3. Пример позитивне праксе

Са поносом говоримо о корисницима код којих је процес ресоцијализације успешно окончан и са којима остајемо у контакту већи број година након изласка из установе и пратимо како се сналазе у животним ситуацијама. Настојимо да им пружимо помоћ кад год им је она потребна, тако што им шаљемо пакете, а понекад је решење за њихове проблеме, то што има ко да их саслуша, уважи и посаветује. Посебно нам је драго када нас обавесте да су се остварили у животу (породично и професионално), то је највећа потврда за наш рад, доказ да смо посао урадили како треба и дају нам снагу да се још више трудимо и будемо још бољи.

Често када путујемо у Београд, Ниш или неки други град, издвојимо време да свратимо и обиђемо кориснике који се налазе на смештају у другим установама и похађају средње школе. Такође и наменски организујемо обиласке корисника који су се код нас налазили на смештају, а сада су на смештају у некој другој установи. Интересујемо се за све корисника који су код нас

били на смештају и отворени смо за сарадњу и пружање помоћи. Око 20-ак бивших корисника је готово у свакодневной комуникацији са нама, а са 30-ак се чујемо два или три пута годишње.

5.4. Тешкоће у раду са корисницима

Једна од тешкоћа са којима се срећемо у раду са корисницима је та, као што смо већ поменули, да деца код нас на смештају буду доведена, када су већ усвојили маладаптивне обрасце у понашању и не желе да прихвате предвиђене третманске активности и своје понашање не усмеравају ка дозвољеном и друштвено прихватљивом. Јавља се све већи број корисника који имају мање од 14 година и иза себе велики број тешких кривичних дела крађа и разбојништава, а свесни су чињенице да су кривично неодговорни тако да то максимално злоупотребљавају и воде се мишљу да су недодирљиви и да им нико ништа не може, па излагањем високо ризичним ситуацијама угрожавају своје али и туђе здравље и безбедност. Они представљају и негативне моделе за идентификацију осталим корисницима на смештају и шаљу поруку да друштвено неприхватљиво понашање неће бити на одговарајући начин санкционисано, а учење по моделу је код њих доминантно па самим тим и већа вероватноћа да ће се удруживати и заједнички деловати. Сматрамо да би до промена у понашању долазило у већем степену када би санкција за недозвољено понашање уследила непосредно након истог, због чега смо се више пута обраћали надлежнима из Министарства правосуђа, јер се дешавало да прође и до годину дана док се изречена мера реализује. Пошто је све већи број деце која и на узрасту од 10 година, а и раније почињу да узимају учешће у кривичним делима, мишљења смо да би адекватна санкција за учињено кривично дело дала добре резултате неvezано колико година починилац има.

Интерна евалуација задовољства корисника, путем упитника, је урађена у предвиђеном року. Упитници за испитивање задовољства корисника су сачињени, одређене су особе које ће да изврше испитивање и сачине записник о испитивању, што је и реализовано. Резултати испитивања су такви да је већина деце у потпуности задовољна условима живота, исхраном и опремљеношћу.

VI ОСТАЛЕ УСЛУГЕ КОЈЕ УСТАНОВА ПРУЖА

Завод у извештајном периоду није реализовао ни једну локалну услугу.

VII ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

План трансформације установе

Имајући у виду реформу социјалне заштите која је у току, трансформацију установа социјалне заштите за смештај деце и омладине, мишљења смо да би наша установа у потпуности одговарала категорији деце са поремећајем у понашању, пре свега нижег календарског узраста као за кориснике који су упућени од стране судова и којима је изречена васпитна мера-упућивања у васпитну установу.

Истичемо дугогодишњу потребу у Србији да се сходно пракси и потребама оснује социо-здравствена установа, али би она требало да буде у великом граду или близу великог града где постоје Психијатријске клинике које су за кратак временски период доступне корисницима који се нађу у стању такве потребе. Потребне корисника су такве да све више имамо кориснике који осим поремећаја у понашању, имају снижене интелектуални потенцијале и психијатриски су третиран и њима је неопходна таква установа. Предлажемо надлежном Министарству да наш добронамерни предлог узме у разматрање и направи такву у близини градова где постоје услови за свеобухватну дијагностику, процену и третман овакве категорије корисника.

Простор у Заводу који се не користи је могуће привести намени са великим улагањима за реализацију и других услуга социјалне заштите, које су од значаја и које су потреба министарства, с обзиром да је установа на одличном месту.

Поред овог објекта Завод има још један објекат површине 250м², где се налази службени стан наменски грађен за домара и једна гарсоњера. Од 2004.године, овај објекат није у функцији,

јер је оштећен због дугогодишњег прокишњавања и на њему треба извршити препокривање равног крова и делимично реновирање водовдне, канализационе и грејне мреже, електро инсталацију и набавку намештаја. Овај стамбени простор је одличан за услуге из области социјалне заштите, као на пр. „Становање уз подршку“, за децу која излазе из система социјалне заштите и потребна им је додатна помоћ у осамостаљивању.

Извештај су сачинили стручни радници Тима и ВД Директорка у складу са делокругом рада. Саставни део извештаја установе су и Извештаји рада стручних радника и сарадника за 2025.год..

ВД Директора

Весна Петровић , проф.

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА

Адама Драгана Станисављевић